

lesu, dobre četrť ure od trga sv. Lenarta. Ona jim pripoveduje, da je šla s svojim možem po okrajni cesti v Maribor. Tukaj jima pot zastavijo 4 neznani možki in so jedva silili do tega kraja v les. Semkaj prišedši zabode eden teh hudobnežev nož v srce mojega moža in eden pristopi k meni mi zažuga z dolgim nožem, ako ne molčim in nisem mirna. Zdaj pograbijo oni trije možje mojega moža in ga vlečejo dalje v gojzd. Dalje pravi, da je od straha omedlela in kako pol drugo uro ležala, pa ni pomoči klicala. Ko se je dogodek razvedel, bilo je ljudstvo silno razburjeno, tem več, ker ta les ni posebno na dobrem glasu, akoravno ni kaj posebnega o njem slišati. Drugi dan, t. j. v četrtek ob 1. uri popoldan preiskovalo je kakih 200 krepkih možakov imenovani les, da najdejo truplo umorjenega ali saj kakega sledu. Sicer so našli njegovo suknjo, a o njem ni bilo ne sluha ne duha. Nevoljno se vrne ljudstvo na svoj dom, ter graja in preklinja zvite morilce, pred katerimi niti po belem dnevu varno ne bode. Kde in kdo so morilci, ugajali so od ust do ust! Vrli žandarji Šentlenarski niso mirovali, dokler stvari popolnoma do živega ne pridejo. Pozvedavajo in preiskujejo na domu pri sv. Benediktu in prišli so na pravo sled. Mati žene umorjenega moža namakala je namreč krvav prt in žandarm to zapazi, vpraša jo, od kod da ima krvavi prt? Mati mu brez ovinkov vse ovadi. Mož je hotel namreč svojo ženo zaradi nekega prepira malo preklestiti; mati vzame sekiro in tako po glavi krhne, da se mož na tla zgrudi in ko je še nekerikrat po njem mahnila, bilo je po njem. Mladi ženi pa zažuga s smrtjo, ako ne molči in ji ne pomaga trupla skriti. Zdaj sta ubitega zavile v prt in odnesle v kravji hlev, kjer sta ga imele dva dni skritega. Potem ste ga pokopale v gnoj. Sedaj imajo obe dobro shranjeni. — Žalostno!

Od sv. Ilja v Slov. goricah. Pred nekaterimi dnevi sem čital v liberalni „Tagespošti“ peticijo poslano g. Šmidererju s podpisi več meni znanih možakov. In kaj misliš dragi bralec, kaj neki zahtevajo podpisani v tej peticiji? Čuj, nič druga, kakor nemško šolo. Za Boga! kam ste zabredli? Ali nam ne sedi nemčurstvo uže na vratu, da še zahtevate ponemčevanja mladine! Vprašal sem potem enega in drugega podpisanih, od kodi je prišlo pismo in kdo ga je predložil za podpisanje in za kakšno reč se je zahteval podpis? Čujte, glejte, strmite! Odgovor je bil: Gospod Stefič je bil, ki je s pismom okolo hodil in podpise ciganih. Eden podpisanih narodnjakov mi je rekel, da je prišel nagloma k njemu in kar naglo zahteval podpisa, ter ni dal časa predloženega pisma pregledati. Nismo se nadejali, da imamo v naši fari in okolici takšno izdajico, volka v

ovčji obleki! Gospod Stefič! Kam ste zabredli, zakaj ste skobacali tako daleč v nemškutarske hlače, fda Vas je že sram maternega jezika? Kdo Vas je rodil? Ali ne slovenska mati? Kdo Vas je odgojeval? Ali ne slovenski starši? Kde je tekla Vaša zibelj? Ali ne na slovenskih tleh? Ali niso bile Vaše prve besede slovenske „ataj, mama“? Še le potem, ko ste prišli na višje šole, ste se naučili nemščine in zdaj ste že, oh groza, kakor se vidi, najhujši sovražnik Slovencev. Ako Vam je ves slovenski živelj trn v peti, zakaj si služite vsakdajni kruh na slovenskih tleh in zakaj prebivate med slovenskimi prebivalci? Zakaj ne greste na nemško zemljo med Nemce, mi bi Vam želeli srečen pot in dobrega vspeha. Zoper naše narodne učitelje ste očitno izrekli, da naj bi se vsi slovenski učitelji odpravili in nemški nastavili? Ali v tem ste predaleč segli, gospod nemškutarski stric. Vaše pravice ne segajo še zdaj v učiteljske zadeve, in zato se še zdaj ne zgodi po Vaših željah. Ker Vi ne dajate službe učiteljem, zato tudi nimate pravice, jih odpraviti. Mi ne zahtevamo vse slovensko v šoli, ali mi se pridružujemo drugim občinam, ki zahtevajo v prvih dveh letih slovensko in v tretjem letu naj se počne vmes z nemščino. In tako je tudi prav. To spozna vsak pameten človek za prav in dobro razun Vas, ki v nemški rog trobite in pomagata drugim nemškutarjem po Slovenskem otrobe vezati. Kako bi Vam bilo ako bi Vam kdo kaj po turški prečital in zapovedal se naučiti. Bote rekli: Kako se hočem naučiti, ker ne zastopim, kaj ono pomeni! Vidite ravno tako je z otroci. Kako naj bi se otrok nemščine učil, ker še slovenski brati in pisati ne zna! Ali ni tedaj Vaša zahteva bedarija in neumnost? Vi pa, ki ste bili zapeljani od te izdajice naroda slovenskega, protestujte zoper vsako tako počenjanje, zahtevajte povsod pravice podeljene slovenskemu ljudstvu in ne dajte se več zapeljati od naših izneverjencev naroda. Tako bomo nepremagljive in zveste predstraže slovanstva in ves slovenski rod bode ponosno gledal na nas boritelje ob mejah.

Branitelj narodnih pravic.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slišati je, da običejejo svitli cesar Tirolsko in Koroško ter potolažijo nesrečno prebivalstvo s svojo preuzvišeno navzočnostjo. Darovali so pa za nesrečnike sami največ, drugi so do sedaj komaj 462.000 fl. skupaj spravili, čeravno so zlasti nemški liberalci po mestih uže veliko nesrečnežem v prid plesali, peli in pili. — Delegacije so dokončale letos, ko so liberalni nemški kričači v manjšini, svoje delo prav mirno in dostojno, da se nam vse sosedne države čudijo. Za vojaštvo

je bilo treba dovoliti grozno svoto 112 milijonov goldinarjev; kajti vse sosedne države, zlasti Nemčija, Rusija in Italija pripravljajo se ne nekšno vojsko, katere se res uže ves svet boji, čeravno ni znano, kdo da jo prične. — Za državni zbor je trebalo 16 novih volitev; od teh novih sedežev pridobila je večina sedanja narodno-konservativna 9, nemški liberalci pa samo 6, 1 sedež pa zavzame minister Pino. Iz tega je razvidno, da nemški liberalci propadajo, naj Marburgerca, Tagespošta, in celjski širokoustni kričači upijajo in lajajo kolikor hočejo. Jih pogin je gotov. — Deželni zbor gorški ima nove volitve meseca januarja p. l. — Čehi sprožijo v državnem zboru novo prenareditev volilnega reda. To pa naj porabita slovenska trga Veržej in Brašlovce, da prideta k mestnej skupini, iz katere sta bila do sedaj čudno in krivično izključena. Brašlovski župan je uže začel v tej reči delovati. Pričakujemo isto od Veržejskega. Slovensko društvo jima rado pomaga. — Nemški in ogerski liberalci govorijo vedno, da je treba vojske zoper Rusijo; tako srboriti Slovani niso; ti pravijo kakor nemški konservativci, da se lahko z Rusi zastran Turčije na mirnem porazumemo.

Vnanje države. Naši liberalci z Magjari vred želijo Slovane poteptati in so toraj od davna uže ščuvali na to, da bi se unela velika vojska zoper Ruse. Pred kratkim je res bilo videti, kakor da bi Bismark kaj takšnega nameroval in z Avstrijo vred udariti na Rusijo. Sedaj pa se drugače sliši. Ruski minister vnanjih zadev, plem. Giers, je namreč naravnost obiskal Bismarka, se z njim več dnij pogovarjal in potem šel k nemškemu cesarju v Berlin, kder je bil prijazno in sijajno sprejet. To ne kaže na bližnjo vojsko. Poroča se, da namerava plem. Giers priti še na Dunaj, da se v drugič porazumeva z našim ministrom, grofom Kalnoky-jem, ki si prizadeva mir ohraniti. — Francozi so nekaj časa kat. Cerkvo preganjali, toda strahu pred socialisti in še iz drugih političnih uzrokov začenjajo svojo pomoto uvidati. Poslanec Andrieux je kot načelnik Pariškej policiji na povelje ministra Constausa redovnike in redovnice siloma izganjal. Toda sedaj je v zbornici obžaloval ovo djanje, ter rekel: da je francoskej republiki treba miru s katol. Cerkvo. Ministri in poslancev večina mu je pritrdila in dovolila vse denarje, potrebne v cerkvene svrhe. To je res čudovito znamenje o novej zmagi sv. kat. Cerkve! — Na Portugalskem se pa je ministerstvo sprlo s papeževim poslanikom. Ministri so namreč same liberalne mešnike na škofovske sedeže posajali, papežev poslanik se pa je začel temu ustavljati; liberalni škofje so namreč prava kuga in orodje freimaurerjem. — Srbska skupščina se zbere v Belgradu ob konci novembra. — Črnogorski

knez nagovarja Hercegovske vstaše, naj se vrnejo domov in se poslužijo pomiloščenja, katero jim avstrijski cesar ponuja.

Za poduk in kratek čas.

Marko Brumen, vzgled krščanskim krčmarjem.

Marko Brumen je bil pošten in premožen krčmar v neznatnem trgu na Slovenskem, in se je v marsičem od drugih krčmarjev tako razločeval, da ga slobodno vsem slovenskim krčmarjem v vzgled postavimo.

Marko Brumen v svoji krčmi ni nikoli plesov imel, ker je dobro vedel, da po takih veselicah navadno sledijo reči, katerih on za nič ne bi hotel kriv biti. Mladim ljudem ni nikoli potuhe dajal, in če bi kateri fant ali ktero deklo v slabi tovaršiji k njemu prišel, bi to takoj starišem naznanil. Pijanci pri njem niso dobili preveč vina, ker je vedel, koliko solz nesrečna rodovina zavoljo pijanca prelje, in če bi kdo hotel več piti, kakor mu je bilo potrebno, ni več dobil ne s prošnjo in ne s kletvijo, ampak Brumen mu je resno rekel: „Danes ne več, sicer bi ti jutre gotovo žal bilo“.

Kljubu temu pa so vendar tržani in kmetje radi v Brumnovo krčmo hodili in često pravili: „Brumen najbolj za nas skrbi, da si včasih kakšen krajcar prihranimo ter v potrebi spet lahko kupico vina pijemo“. Kedar je bil zvečer čas spat iti, naznanil je gospodar prijazno svojim gostom, naj grejo domu, ter je za njimi zaklenil, in nikomu izvzemši kakšnega popotnika ni več odprl; kajti ponočnega popivanja v svoji hiši ni trpel.

Gostje, ki so v njegovo krčmo prihajali, dobili so vselej po ceni dobre in tečne jedi, da je bil vsak zadovoljen; pijače pa so tudi dobivali pošteno mero, kajti Brumen se je čisto spominjal lepega pregovora: „Poštena mera in vaga v nebesa pomaga“. Kar je nekterim gostom ostalo, tega niso nikoli drugi dobili; zakaj nepošteno se mu je zdelo, da bi dvojno ali trojno plačilo dobival za jed ali pijačo, ktere še gostje ne bi zavživali, ko bi vedeli, da zavživajo ostanke in zjedi drugih gostov.

Po krčmah se navadno grdo in pohujšljivo govori, ker vino razgreje kri in razveže jezik, pamet pa otemni. Brumen tudi pohujšljivih besed ni v svoji hiši trpel in je zoper take govore iznajšal izvrstno sredstvo: na stransko mizico je namreč postavil leseno skrinjico in zraven zvonček. Če je kdo začel klatati ali pohujšljivo govoriti, je takoj on sam ali kateri drugi pošten gost z zvončkom zacinglal ter klatcu skrinjico nasproti podržal, naj bi za siromake kakšno milošnjo noter djal. Marsikteri se